

Metoderapport SKUP 2024

Jaktskandalen i Norsk Industri

Oslo, 13. januar 2025

Innsendere:

Nora Rydne, Eiliv Frich Flydal, Erik Tangen, Eirik Elvevold,

Takk til:

Hele redaksjonen i E24

Tittel på prosjektet:

Jaktskandalen i Norsk Industri

Publisert:

Fra 8. februar 2024. Arbeidet fortsetter i 2025.

Kontaktperson:

Anders Fjellberg, leder for undersøkende journalistikk i E24

anders.fjellberg@schibsted.com

Tlf. 993 67 068

Redaksjon:

E24 - Norges største næringslivsavis

Akersgata 55

0180 Oslo

1. Innledning	3
2. Organisering av arbeidet	3
3. Slik kom arbeidet i gang	3
4. Hva har vi avslørt?	5
5. Nyhetsverdi, vesentlighet og originalitet	6
6. Anonyme kilder, kildekritikk og dokumentasjon	7
7. Metode	7
7.1 Om kildearbeidet i saken.....	7
7.2 Innledende fase: Dargesjå.....	8
7.2.1 Sosiale medier.....	9
7.2.2 Landingsløyver for sjøfly.....	9
7.2.3 Scooterløyver.....	9
7.2.4 Innsyn i lister over felte villrein.....	9
7.3 Ukjente turer for syv millioner kroner.....	10
7.3.1 Ny kartlegging.....	11
7.4 Resultater av kartleggingen.....	12
7.4.1 Den andre hytta.....	12
7.4.2 Laksefiske i Stjørdal.....	13
7.4.3 Romjulsjakt i Sverige.....	13
7.4.4 Den siktede jaktkompisen.....	13
7.4.4.1 Innsyn i elgkvoter.....	14
7.4.5 Koblingen til svensk representasjonsgjest.....	14
7.4.6 Den tredje siktelsen.....	14
7.5 Sjøflypengene på Lier-Hansens konto.....	15
7.5.1 Kontonummeret.....	16
7.5.2 Hvem eier kontoen?.....	16
7.5.3 Var det en rabattavtale?.....	17
7.6 Hvordan ble utgiftene godkjent?.....	17
8. Etske problemstillinger	18
8.1 Medietrykk.....	18
8.2 Hensyn til tredjeparter.....	19
8.3 Identifisering av de andre siktede.....	19
9. Formidling	20
10. Motstand	20
10.1 Taushet.....	20
10.1.1 Norsk Industri og Stein Lier-Hansen.....	20
10.1.2 Tilbydere av jakt og fiske.....	21
10.2 Villedende og usanne opplysninger.....	21
10.3 Press mot kilde.....	21
11. Konsekvenser og etterspill	22
12 Vedlegg	23

1. Innledning

I begynnelsen av desember 2023 annonserte Stein Lier-Hansen at han gikk av som direktør for Norsk Industri, den største og viktigste foreningen i arbeidsgiverorganisasjonen NHO.

I nesten 20 år hadde Lier-Hansen vært en av Norges mektigste næringslivsledere. Som direktør i Norsk Industri forvaltet han tillit, makt og penger fra 3000 medlemsbedrifter med til sammen 140.000 ansatte. Først og fremst var han kjent som arbeidsgivernes spydspiss i forhandlingene om frontfaget, som legger rammen for lønnsutviklingen i Norge.

Forklaringen på hvorfor han sluttet var enkel: Han ville bruke sine siste yrkesaktive år til å jobbe med klima, bærekraft og grønn omstilling i miljøstiftelsen Bellona.

I et intervju med VG sa Lier-Hansen at han «overhodet ikke» var blitt presset til å slutte, og han fikk ros på vei ut av Norsk Industris styreleder, oljemilliardær Ståle Kyllingstad.

Ukene gikk. Historien om at Lier-Hansen sluttet i jobben uten dramatikk, ble stående. Det var bare ett problem. Den var ikke sann.

2. Organisering av arbeidet

Arbeidet har vært drevet av reportere fra flere avdelinger i E24, ledet av E24s sjef for undersøkende journalistikk. Frem til sommeren besto teamet av fire reportere og reportasjeleder. Etter sommeren har to reportere hatt ansvaret for å holde i saken.

I ukene før og etter den første publiseringen jobbet teamet fulltid med sakskomplekset. Etter det har vi justert ressursbruken etter behov. Alle de involverte har hele veien også jobbet med andre saker parallelt.

3. Slik kom arbeidet i gang

Arbeidet med saken begynte med et tips om at den egentlige årsaken til at Lier-Hansen sluttet i Norsk Industri, var at styret i organisasjonen hadde oppdaget at Lier-Hansen hadde dratt på kostbare jakt- og fisketurer på Norsk Industris regning.

En del av dette var ifølge tipseren et jaktområde Norsk Industri hadde leid i åresvis på Hardangervidda. Etter flere samtaler med kilden fikk vi vite navnet på grunneieren: Sameiet Maarfjell, som er den største private eieren på vidda. Et eller

annet sted på Maarfjells 340.000 dekar med fjellvidde, skulle det stå en liten hytte Norsk Industri betalte for, men som Lier-Hansen ifølge tipseren også brukte privat.

Tipseren ønsket ikke å gi flere detaljer.

I sosiale medier fant vi bilder som viste Lier-Hansen på Hardangervidda høsten 2023. Ifølge bildet var det ved vannet Dargesjø. Vi fant Dargesjø på et kart, og så at det lå en liten hytte ved vannet.

Med ordinært kildearbeid fant vi raskt ut at sameiet Maarfjell leide ut hytta og tilhørende jaktrettigheter.

Kildene underbygget også hypotesen om at Norsk Industri, ved direktør Lier-Hansen, hadde leid området i en årrekke, og at styret i Norsk Industri først nylig var blitt klar over avtalen, og kort tid etter sagt den opp. Dette skulle ha skjedd rett før Lier-Hansen overraskende sa opp i Norsk Industri.

Vi konfronterte Norsk Industri og Lier-Hansen med saken. Styreleder i Norsk Industri, oljemilliardær Ståle Kyllingstad, slang først på røret da vi forsøkte å forklare saken på telefon. Senere, etter at vi la frem saken i en e-post, bekreftet Norsk Industri opplysningene om leieavtalen. De bidro også med ny informasjon om kostnader til sjøfly, og tok sterk avstand fra pengebruken.

Lier-Hansen avlyste først intervjuavtalen vi hadde med ham, men møtte oss så for et intervju hos E24. I grove trekk bekreftet han opplysningene vi satt på. Han forklarte hvorfor han i 2015 tok initiativ til at Norsk Industri overtok leieavtalen for hytta, som han frem til da hadde leid privat sammen med venner. Han mente bruken av hytta hadde vært «helt innenfor», og sa at jaktavtalen var velkjent i Norsk Industri og deler av NHO.

Vi publiserte den første artikkelen senere samme dag.

Både Norsk Industri og Lier-Hansen presenterte saken overordnet som en uenighet om hvorvidt jakt og fiske på Hardangervidda var en egnet arena for nettverksbygging i regi av Norsk Industri.

Styreleder Kyllingstad fortalte at revisjonsfirmaet PWC og advokatkontoret BAHR allerede hadde gransket saken, uten å finne tegn til ulovligheter. Norsk Industri hadde også strammet inn de etiske retningslinjene for representasjon, og var i gang med å sette strengere grenser for fullmaktene til administrerende direktør.

Kort fortalt hadde de kommet til bunns saken og var ferdig med den. Det var ingen grunn til å gjøre ytterligere undersøkelser av det Norsk Industri kalte «relasjonsaktiviteter».

For oss fremsto det som en beleilig fortelling, både for Norsk Industri og Lier-Hansen.

Lier-Hansen innrømmet i intervjuet med oss at han hadde brukt Dargesjå privat. Privat bruk av en hytte betalt av jobben er ikke «relasjonsaktiviteter». Samtidig nektet både Norsk Industri og Lier-Hansen å offentliggjøre navn på personer som skulle ha deltatt på «relasjonsaktiviteter».

Så fort saken var ute begynte det å renne inn tips. Hvis en brøkdel av tipsene hadde rot i virkeligheten, hadde vi så vidt skrapet i overflaten. Kilder fortalte om svindyrt laksefiske, jakt i utlandet, og turer som i beste fall var i gråsonen mellom privat og profesjonelt.

Det var bare å begynne å jobbe.

4. Hva har vi avslørt?

E24 jobber fortsatt med jaktskandalen i Norsk Industri, snart et år etter første artikkel. Underveis har avsløringene vokst til å bli en sak der en av Norges fremste tillitspersoner og ledere gjennom flere tiår, er siktet for grov, økonomisk kriminalitet.

Vi har også vist hvordan en helt sentral organisasjon i norsk arbeidsliv i år etter år lukket øynene for pengebruk og representasjon de nå har tatt sterk avstand fra.

E24 har avdekket:

- At Lier-Hansen involverte en hyttenabo i et opplegg som sørget for at han fikk en halv million kroner inn på sin private konto, i betaling for sjøflyturer Norsk Industri allerede hadde betalt for.
- At Lier-Hansen sørget for at Norsk Industri overtok leieforholdet av to hytter med jaktterreng, som før dette var leid av Lier-Hansen privat.
- At Norsk Industri, to år på rad, fikk regninger for romjulsopphold med jakt i utlandet som sto i Lier-Hansens navn.
- At Lier-Hansen årlig dro på laksefiske som kostet 50.000 kroner i uka, og at Norsk Industri fikk fakturaene.
- At daværende stortingspolitiker Else-May Botten var på jakt med Lier-Hansen på Norsk Industris regning - uten å føre det opp i Stortingets gaveregister, fordi hun trodde hun var på en privat tur med venner.
- At Lier-Hansen lånte bort Norsk Industris hytte til en bekjent som tidligere var styreleder i batterifabrikken Freyr, og at han i forbindelse med lånet av hytta overførte penger til Lier-Hansen privat.

- At Lier-Hansens sluttavtale med Norsk Industri halverte etterlønnen hans, men at han likevel fikk rundt 1,5 millioner kroner i etterlønn, og at han fikk beholde en firmabil til 1,9 millioner kroner i seks måneder.
- At de to andre siktede i saken er henholdsvis en bekjent og en jaktkompis av Lier-Hansen, og at jaktkompisen i flere år fakturerte Norsk Industri for jakt på flere elg enn han hadde kvote til å felle.
- At en svensk skogeier som Lier-Hansen fortalte at var en profesjonell kontakt han tok med til Hardangervidda, også er sønnen til en jeger Lier-Hansen har kjent siden 90-tallet.
- At den samme svensken Lier-Hansen tok med til Hardangevidda også har fakturert Norsk Industri over 100.000 kroner for representasjonsjakt.
- At Økokrim mener det er sannsynlig at det har skjedd straffbare forhold i deler av sakskomplekset Norsk Industri selv undersøkte, før de la bort saken og ga Lier-Hansen en taushetsbelagt sluttavtale.
- At en direktør i Norsk Industri godkjente Lier-Hansens bilag, og at NHO i flere år kontrollerte de samme bilagene og førte regnskap for Norsk Industri.
- At Norsk Industris styre og revisor hvert år godkjente regnskapene uten at utgiftene til jakt og fiske ble problematisert.
- At en kontroller i NHO stilte kritiske spørsmål til administrasjonen i Norsk Industri om Lier-Hansens representasjonsutgifter, og fikk beskjed om at de var innenfor Lier-Hansens fullmakt.

5. Nyhetsverdi, vesentlighet og originalitet

E24s arbeid med sakskomplekset er basert på egne undersøkelser. Vi har fått frem ny, oppsiktsvekkende og vesentlig informasjon om forhold rundt Norsk Industri, en organisasjon som spiller en sentral rolle i norsk nærings- og samfunnsnivå.

Underveis har vi jobbet kreativt med nye metoder som data fra villtforvaltning og ferdselsløyver i en nasjonalpark, for å åpne opp et sakskompleks der aktørene selv har bidratt med lite informasjon.

E24 har avdekket hvordan en mektig næringslivsleder gjennom lang tid forvaltet tillit og penger fra medlemsbedrifter på en måte som ikke tålte dagens lys, og ikke var ønsket av styret. Vi har vist at styret, som har det overordnede ansvaret, ikke hadde gjort seg kjent med hva som lå i Lier-Hansens betydelige representasjonsutgifter, før det kom et eksternt varsel til NHO sensommeren 2023.

E24 har videre avdekket detaljer om mulige straffbare forhold, som i skrivende stund etterforskes av Økokrim.

Avsløringene har satt dagsorden. Både lokale og nasjonale medier har laget

siteringssaker og gjort eget journalistisk arbeid om saken. E24 har vært nyhetsledende fra dag én.

6. Anonyme kilder, kildekritikk og dokumentasjon

Vi har hele veien strukket oss langt for å få bekreftet informasjon åpent. Deler av dekningen er likevel basert på opplysninger fra anonyme kilder. Det har vært nødvendig fordi de involverte partene, med noen få unntak, ikke har vært villige til å dele informasjon, dokumentasjon eller svare på spørsmål.

E24 har strenge retningslinjer for anonym kildebruk. Et minstekrav er at opplysningene har stor, offentlig interesse, og at vi har minst to uavhengige kilder som bekrefter opplysningene. I denne saken har vi i tillegg stilt krav om dokumentasjon for alle avgjørende opplysninger, og at dokumentasjonen kan verifiseres av uavhengige kilder.

I hver sak har vi vurdert hvordan vi kan gjøre leserne bedre i stand til å forstå grunnlaget for publiseringen. Hensynet til kildevernet gjør at vi har vært restriktive. Først når det har vært mulig å publisere eller beskrive dokumentasjon uten å gå på akkord med kildevernet, har vi gjort det.

Det er alltid en fare for at kilder som forteller oss noe, har agendaer vi ikke er kjent med. Denne risikoen øker når kilder ikke ønsker å stå åpent frem, og vi ikke nødvendigvis har hele bildet.

Vi har vært bevisst dette hele veien, og har adressert risikoen på flere måter:

- Vi har søkt kilder i flere miljøer, og kilder som har alternative forklaringer på hva som har foregått.
- Vi har selv forsøkt å finne alternative forklaringer, og jobbet med dem som hypoteser.
- Vi har gjennomført strenge faktakontroller i to runder - først med reportasjeleder, så med nyhetsredaktør og sjefredaktør.
- I mangel av forklaringer fra de involverte partene har vi fokusert på faktaopplysninger: Hva Norsk Industri har betalt for, hvor Lier-Hansen har vært, og hvem som har overført penger til hvem.

7. Metode

7.1 Om kildearbeidet i saken

Kjernen i sakskomplekset er betalinger mellom private aktører: Norsk Industri og tilbydere av jakt, fiske og overnatting. Slik det ofte er når vi dekker privat næringsliv,

er det lite hjelp å hente i offentlighetsloven eller andre lovverk som kan gi oss rett til innsyn i dokumenter.

Kildearbeid har derfor vært den viktigste delen av arbeidet. Det er både enkelt og vanskelig på samme tid: Det er enkelt å ringe noen som mest sannsynlig vet noe, men vanskelig å få dem til å fortelle om det.

Jakt og fiske har ikke tidligere vært et prioritert felt for E24. Mye av kildearbeidet i saken startet dermed på bar bakke, og vi måtte bygge kildenettverk fra bunnen. For å øke sjansene for å lykkes med kildearbeid, jobber vi etter denne oppskriften:

- **Identifisere kilder** som kan ha informasjonen vi er ute etter, eller kan hjelpe oss å finne andre som sitter på informasjon.
- **Bygge tillit** ved å være åpne om hva slags informasjon vi er ute etter og hvorfor. Utgangspunktet vårt er alltid at vi ønsker at kilden skal gi oss informasjon åpent.
- **Avtale klare rammer** for hvordan vi kan bruke informasjonen kilder kommer med. For eksempel:
  - På hvilken måte er kilden komfortabel med at vi viser til informasjonen i en eventuell artikkel? Kan vi plassere kilden på noen måte som gir leseren større mulighet til å vurdere grunnlaget for å publisere opplysningene?
  - Kan vi vise til de konkrete opplysningene fra kilden i kontakt med andre kilder, eller kan vi bare bruke informasjonen som grunnlag for å stille mer presise, åpne spørsmål til andre?
- **Trygge kilder** som er i en sårbar situasjon eller som deler sensitiv informasjon. Det skjedde for eksempel ved at vi bisto kilder med å sette opp trygge kanaler for kommunikasjon.
- **Følge opp kilder over tid.** Kilder som i utgangspunktet ikke har informasjon eller ønsker å dele den, kan på et senere tidspunkt få opplysninger, eller motivasjon til å dele den med journalister.
- **Stille krav** om dokumentasjon. Vår erfaring er at kilder som opplever at vi gjør en solid jobb for å kvalitetssikre informasjon, er mer komfortable med å bidra som kilder på et senere tidspunkt.

7.2 Innledende fase: Dargesjø

Opplysningene vi hadde i begynnelsen av arbeidet var at Norsk Industri hadde leid jaktterreng og hytte ved Dargesjø på Hardangervidda, samt sjøflytransport dit. I denne fasen handlet undersøkelsene våre derfor om å finne ut mest mulig om Norsk Industris og Lier-Hansens bruk av denne hytta: Hvor mye var den brukt, hvem hadde vært der, og hvem kunne fortelle oss mer?

7.2.1 Sosiale medier

Lier-Hansen er ikke på sosiale medier, men det er hans kone. Hun har gjennom flere år delt innlegg på Twitter, Facebook, Instagram og andre plattformer om hvor paret har vært på jakt - inkludert Dargesjå.

Ved å gå gjennom innleggene fant vi også andre personer som hadde vært på Dargesjå, og selv delt innhold fra jaktturet der. Vi fant da flere personer vi kunne kontakte i de videre undersøkelsene.

7.2.2 Landingsløyver for sjøfly

Dargesjå ligger flere mil fra sivilisasjonen. For å komme seg dit, og for å frakte ut kjøtt fra villreinjakta, er det mest praktisk å ta sjøfly. Og skal du lande med sjøfly i Hardangervidda nasjonalpark, trenger du landingsløyve. Disse løyvene forvaltes av Tinn kommune, som er nabokommunen til Vinje, der Dargesjå ligger.

Løyvene er offentlige dokumenter, og viser hvem som har fått tillatelse til å lande med sjøfly på vidda. Vi ba om innsyn for flere år tilbake i tid, og fikk lister som viste dato for landinger, antallet landinger den bestemte dagen, hvilket jaktlag det gjaldt, og hvem som var ansvarlig. Vi kunne da for eksempel se at Dargebu jaktlag, ved Stein Lier-Hansen, hadde seks landinger med sjøfly den 18. juli 2023.

Listene ga oss også navnet på andre jegere som hadde landet med sjøfly i samme område i samme periode. De kunne igjen bli verdifulle kilder for oss (**se eget kapittel om «Sjøflypengene»**).

7.2.3 Scooterløyver

På samme måte som med sjøfly, trenger du løyve for å kjøre snøscooter i Hardangervidda nasjonalpark. Snøscooter blir blant annet brukt til å frakte inn ved og andre forsyninger vinterstid. Vi søkte om innsyn i scooterløyver hos Tinn kommune og fikk ut tilsvarende lister som for sjøfly. Også her sto Lier-Hansens navn flere ganger.

7.2.4 Innsyn i lister over felte villrein

Den norske villreinstammen er den siste gjenlevende resten av europeisk fjellrein, og Norge har et spesielt ansvar for å forvalte villreinen. I tillegg har det vært en særlig overvåkning og datainnsamling om villrein, etter at sykdommen CWD ble påvist i Norge i 2016.

Vi hadde en hypotese om at en liste med navn på jegere som hadde skutt rein i samme område som Lier-Hansen, ville inneholde personer som hadde vært på Norsk Industris hytte på Dargesjå.

Vi fant raskt ut at data om felte villrein, inkludert navn på jegere og område, blir registrert i det offentlige Hjorteviltregisteret, en nasjonal database med omfattende informasjon om elg, hjort, rådyr og villrein. Registeret har en lett tilgjengelig statistikkbank på sine hjemmesider. Der kunne vi se antall tildelte og felte villrein for ulike år, fordelt på ulike jaktområder, kalt «jaktvald». Jaktvaldet «Austre Vollane», der Dargesjø ligger, fantes i databasen. Navn på jegere var derimot ikke en del av dette åpne datasettet.

Vi søkte derfor innsyn hos Miljødirektoratet i alle tilgjengelige rader i Hjorteviltregisteret på felte villrein i Vinje kommune fra 2016 til 2023, fordelt på jaktvald og med navn på jegere.

Vi fikk da en liste over hvem som hadde registrert skutte villrein i Austre Vollane i perioden Norsk Industri hadde leid jakthytta. Miljødirektoratet var tydelige på at navnene ikke nødvendigvis var de som hadde skutt dyrene, fordi det ofte var en ansvarlig i jaktlaget eller andre i villreinforvaltningen som meldte inn fangsten.

Lier-Hansen og hans kone hadde til sammen registrert 29 skutte villrein i perioden. Datasettet inneholdt også navn på en rekke andre jegere som hadde registrert skutte rein i det samme jaktvaldet. Valdet dekker et stort område der flere jaktlag er aktive.

Selv om vi ikke kunne lese ut fra dataene hvem som hadde skutt villrein på representasjonsjakt med Lier-Hansen, kunne vi bruke kombinasjonen av sjøflyløver, scooterløyver og jaktdata til å lage en liste med navnet på rundt 200 personer som brukte denne delen av Hardangervidda til jakt og rekreasjon.

Vi noterte ned alle navnene som potensielle kilder, og gjorde bakgrunnsjekker for å se hvem som var særlig interessante for oss å kontakte.

7.3 Ukjente turer for syv millioner kroner

Dagen etter vår første publisering i sakskomplekset - om at Norsk Industri hadde brukt millioner på jakt og sjøfly på Dargesjø - publiserte Norsk Industri en oversikt over Lier-Hansens representasjonsutgifter.

Oversikten viste hvor mye penger den tidligere direktøren hadde brukt på jakt og fiske i forbindelse med «relasjonsaktiviteter», år for år, siden 2015. Totalsummen var 10,7 millioner kroner.

De eneste utgiftene som var spesifisert, var årlige utgifter til sjøfly på til sammen 2,3 millioner kroner. Norsk Industri hadde også fortalt oss at de totale utgiftene til leie av hytta og jakt ved Dargesjø i den samme perioden var 1,3 millioner kroner.

Frem til dette visste vi bare om utgifter til Dargesjø. Nå så vi altså at det fantes ukjente jakt- og fisketurer til en verdi av rundt syv millioner kroner, fordelt på ni år.

Da vi dagen før intervjuet Lier-Hansen om utgiftene til Dargesjø, spurte vi ham om følgende:

«Har det vært noen andre steder du har leid jakterettigheter, eller på noen annen måte agert som jeger eller fisker, hvor regningene har gått til Norsk Industri, i løpet av de siste 8 årene, eventuelt lenger tilbake?»

«Nei», svarte Lier-Hansen.

Det var åpenbart ikke sant. Dargesjø var bare toppen av isfjellet. Men hva de resterende syv millionene var brukt på, hvor Lier-Hansen hadde jaktet og fisket, og hvem som var med, nektet Norsk Industri og Lier-Hansen å svare på.

Fra oversikten til Norsk Industri kunne vi se at Lier-Hansen fra 2018 brukte godt over en million kroner i året på jakt og fiske. Vi tok derfor som utgangspunkt at alle jakt- og fisketurer Lier-Hansen hadde vært på, potensielt var betalt av Norsk Industri.

Vi mener at opplysninger om Lier-Hansens pengebruk på angivelig representasjon med jakt og fiske har stor offentlig interesse. Argumentet ble styrket av at styret i Norsk Industri, og lederen for NHO, tydelig fordømte pengebruken. Når de involverte partene ikke ønsket å være åpne om detaljer i saken, var det åpenbart for oss at pressens jobb var å belyse saken så godt det lar seg gjøre.

Utgangspunktet for de videre undersøkelsene våre var to spørsmål:

- Hvor har Lier-Hansen vært på jakt og fiske betalt av Norsk Industri?
- Hvem har vært med?

7.3.1 Ny kartlegging

Vi gjenopptok kartleggingen i sosiale medier, begynte å søke i mediearkiv og andre åpne kilder, og noterte ned alle tilfeller vi fant av at Lier-Hansen hadde jaktet eller fisket siden 2015.

Lier-Hansen er en svært aktiv friluftsmann, så vi fant en hel del. I noen av innleggene vi fant, var det angitt presist hvor han hadde vært eller bodd.

I andre tilfeller var stedangivelsen omtrentelig, for eksempel ved at bildeteksten viste til en elv, eller et område, eller viste et kartutsnitt fra en GPS. Vi kunne da lage en oversikt over tilbydere av jakt og fiske i det aktuelle området, og bruke det som

utgangspunkt for videre undersøkelser. I jakt- og fiskemiljøer er det mange som kjenner hverandre. Ved å ringe rundt og spørre, fikk vi flere ganger presise opplysninger om hvor Lier-Hansen har vært.

I flere innlegg i sosiale medier gikk det også frem hvilke andre personer som hadde vært med Lier-Hansen på tur. Vi søkte da opp deres kontoer i sosiale medier, for å lete etter ytterligere informasjon om de aktuelle turene.

Kartleggingen ble utgangspunktet for den videre kildejobbingen i arbeidet.

7.4 Resultater av kartleggingen

7.4.1 Den andre hytta

Vi fikk tidlig bekreftet at vi ikke kunne legge til grunn at noe var finansiert av Lier-Hansen privat, bare fordi det så sånn ut.

Det var velkjent at Lier-Hansen disponerte en hytte med jaktterreng ved Møsvatn, i utkanten av Hardangervidda. Han tok blant annet med Dagens Næringsliv dit på reportasje i 2019. Reportasjen beskrev Møsvatn-hytta som Lier-Hansens private, som hans familie hadde leid i flere generasjoner. Dette er altså en annen hytte enn Dargesjå, som ligger noen mil lenger vest.

Dagen etter vi avslørte Norsk Industris millionutgifter for Dargesjå-hytta, skrev DN en ny sak om Lier-Hansens hytte ved Møsvatn. Lier-Hansen kommenterte saken i en SMS til DN, der han skrev at hytta på Møsvatn «ikke har noe med den omtalte saken å gjøre». Også da vi intervjuet Lier-Hansen i forkant av publiseringen, var hytta på Møsvatn tema. I intervjuet spurte vi om hans «egen» hytte lå i nærheten av Dargesjå. Han svarte da «Nei, det er på Møsvatn».

Gjennom kildearbeidet vårt fikk vi opplysninger om at Lier-Hansen muligens ikke hadde vært helt presis i omtalen av denne hytta. Vi lokaliserte hytta i et kart, og fant navnet på grunneieren hos Kartverkets tjeneste Se Eiendom.

Da vi ringte grunneieren, Viggo Coward, fortalte han at Lier-Hansen brukte hytta, men at det ikke var Lier-Hansen som betalte. Han fortalte at Lier-Hansen i 2013 ba om at fakturaene for jakt skulle sendes til Norsk Industri, og så i 2017 at også fakturaene for leie av hytta skulle gå til arbeidsgiveren. Ifølge Coward hadde Norsk Industri betalt rett i underkant av en million kroner siden 2013, for leie av jaktrettigheter og hytte.

Lier-Hansen ønsket ikke å kommentere saken.

7.4.2 Laksefiske i Stjørdal

Innlegg i sosiale medier viste at Lier-Hansen hadde fisket laks i Stjørdalselva. Det er flere «lodger» som tilbyr overnatting og fiske langs elva, og på Facebook-siden til en av dem, Einang Gård, fant vi bilder av Stein Lier-Hansen knelende i elva med en laks.

Vi kontaktet eieren. Han bekreftet at Norsk Industri ved Lier-Hansen hadde vært fast leietaker hos dem i flere år, og betalt 50.000 kroner for en ukes opphold med fiske. Ifølge eieren hadde Lier-Hansen hatt med seg utenlandske jobbforbindelser og kona.

Lier-Hansen og Norsk Industri ønsket ikke å kommentere saken.

7.4.3 Romjulsjakt i Sverige

Vi fant også bilder i sosiale medier som viste at Lier-Hansen hadde jaktet fugl vinterstid i Jämtland i Sverige. Jakten så ut til å ha foregått i romjulen. Gjennom kildearbeidet vårt fant vi ut at det kunne dreie seg om jakt i regi av selskapet Joy Hunt & Health. Til slutt fikk vi kilder som bekreftet opplysninger om at Norsk Industri hadde mottatt fakturaer for to opphold med jakt hos selskapet. Begge oppholdene sto i Stein Lier-Hansens navn, og inkluderte både julaften og nyttårsaften.

Lier-Hansen og Norsk Industri ønsket ikke å kommentere saken, eller svare på hvem som hadde vært med på oppholdene.

7.4.4 Den siktede jaktkompisen

Bilder vi fant på nettet, blant annet av en GPS-skjerm, plasserte Lier-Hansen på jakt i en bygd i Midt-Norge. Etter samtaler med kilder ble vi kjent med at det dreide seg om jakt hos en person Lier-Hansen har kjent i over 30 år. Denne personen skulle også ha vært med Lier-Hansen på jakt på Dargesjø, men det var uklart om det skjedde før Norsk Industri tok over leieforholdet av hytta i 2015.

Informasjonen vi fikk fra kilder var at Lier-Hansen hadde vært på årlige turer hos kompisen og jaktet elg, men at det ikke var betaling involvert. Etter hvert fikk vi opplysninger om det motsatte: Det hadde vært store beløp involvert. Norsk Industri skulle ha fått fakturaer fra Lier-Hansens jaktkompis på totalt over en million kroner for representasjonsjakt på elg, hjort og rådyr, samt overnatting.

Vi fikk etter hvert også informasjon om at Økokrim undersøkte de samme fakturaene. Vi publiserte saken da Økokrim bekreftet at jaktkompisen var siktet for grovt bedrageri av et millionbeløp fra Norsk Industri, knyttet til fiktiv fakturering av representasjonsjakt.

Lier-Hansen og Norsk Industri ønsket ikke å kommentere saken. Jaktkompisen nekter straffskyld.

7.4.4.1 Innsyn i elgkvoter

Vi satt på opplysninger om at fakturaene fra jaktkompisen spesifiserte antall dyr Norsk Industri ble fakturert for å jakte på, blant annet antall elg. Det lokale hjortevilrådet - en sammenslutning av grunneiere - tildeler jaktkvoter basert på hvor stort område hver grunneier har. Vi ba det lokale hjortevilrådet om innsyn i jaktkompisens viltkvoter de aktuelle årene. Kombinert med opplysninger fra kilder, kunne vi slå fast at flere av fakturaene Norsk Industri hadde fått, spesifiserte jakt på flere elg enn jaktkompisen hadde kvote til å skyte det aktuelle året.

Lier-Hansen svarte ikke på vår henvendelse om saken. Jaktkompisen mener han ikke har gjort noe galt.

7.4.5 Koblingen til svensk representasjonsgjest

I arbeidet med sakene om Lier-Hansens siktede jaktkompis i Midt-Norge, fikk vi høre at det ikke bare var Lier-Hansen som hadde vært på jakt der. Det hadde også en svensk mann som heter Jan Carl Cristofer Carlander. Han skal ha kjent både Lier-Hansen og jaktkompisen i en årrekke.

Vi kjente igjen etternavnet Carlander fra intervjuet vi gjorde med Lier-Hansen i forkant av den første publiseringen i sakskomplekset. Den eneste representasjonsgjesten på Dargesjø Lier-Hansen ville røpe navnet på, var Cristofer Carlander. Han var ifølge Lier-Hansen frittstående konsulent og ekspert på miljøsertifisering, og hadde vært på Dargesjø i fem-seks dager og orientert Lier-Hansen om hvordan Sverige inkluderte CO₂-opptak i skog når de rapporterte utslippskutt til FN.

Det viste seg at representasjonsgjesten Christofer Carlander var sønnen til Jan Carl Cristofer Carlander, som hadde kjent Lier-Hansen siden 90-tallet. Gjennom kildearbeid fikk vi også bekreftet at den yngre Carlander samtidig hadde fakturert Norsk Industri over 100.000 kroner for representasjonsjakt på sin skogseiendom i Sverige.

Lier-Hansen svarte ikke på vår henvendelse om saken. Da vi ringte den yngre Carlander, sa han at han ikke ville snakke med oss, og la på.

7.4.6 Den tredje siktelsen

Tidlig i arbeidet med saken hadde vi kontakt med en næringsdrivende på Østlandet, som vi hadde koblet til Lier-Hansen gjennom kartleggingen vår. Etter hvert fikk vi opplysninger om at personen skulle ha fakturert Norsk Industri for et betydelig beløp,

men det var uklart for oss om dette representerte noe nytt i saken. Vi hadde få detaljer, og lot saken ligge.

Høsten 2024 fikk vi nye opplysninger om mannens tilknytning til saken gjennom kildearbeid. Økokrim bekreftet da at personen var siktet for grovt bedrageri knyttet til fiktiv fakturering av Norsk Industri for representasjonsjakt, og vi publiserte en sak om at enda en bekjent av Lier-Hansen var siktet i saken.

Mannen nekter straffskyld. Lier-Hansen ønsket ikke å kommentere saken.

7.5 Sjøflypengene på Lier-Hansens konto

I listene med landingsløyver for sjøfly vi fikk fra Tinn kommune, så vi et kjent navn for næringslivspresen. Tidligere Aker-topp Sverre Skogen. Skogen er styreleder i stiftelsen Redd Villreinen, og har stilt opp i flere jaktreportasjer fra Hardangervidda, blant annet med jaktkompisene og næringslivsprofilene Eivind Reiten og Bjørn Dæhlie.

Landingslistene viste at Skogen fløy til området Sandvatn, som ligger like ved hytta Norsk Industri leide på Dargesjå. Kilder i jegermiljøet fortalte oss at Skogen hadde leid hytte og jaktterreng på Sandvatn i en årrekke.

Landingslistene viste at det samme sjøflyet en rekke ganger hadde landet på både Sandvatn og Dargesjå på samme dato. Vi kontaktet Skogen og fikk et intervju. I korte trekk fortalte han følgende:

I 2016 inviterte Lier-Hansen Skogen med på en avtale Norsk Industri angivelig hadde med selskapet Scandinavian Seaplanes. Avtalen innebar 30 prosent rabatt på sjøflytransport mot forskuddsbetaling av et fast beløp. Skogen takket ja til å bli med på avtalen, og forklarte oss at opplegget fungerte på følgende måte:

Norsk Industri fikk to fakturaer ved slutten av hver jakt sesong. En for flyvninger til Sandvatn, og en for flyvninger til Dargesjå. Norsk Industri betalte fakturaene. Skogen gjorde opp i etterkant, ved at Lier-Hansen fortalte ham hvor mye han skyldte: Beløpet på fakturaen, fratrukket forskuddsbetaling og rabatt på 30 prosent. Skogen overførte pengene til et kontonummer han fikk av Lier-Hansen, som han trodde tilhørte Norsk Industri.

Det var nytt for oss at Norsk Industri hadde betalt for sjøfly for noen andre enn Lier-Hansen, og for turer til et annet område enn Dargesjå. Men kildene våre bekreftet at det stemte. Vi fikk også bekreftet at Skogens overføringer for sjøflytransport til den aktuelle kontoen, var på mer enn en halv million kroner siden 2019.

7.5.1 Kontonummeret

Det som ikke var nytt for oss, var kontonummeret Skogen overførte til. I en av de aller første sakene i komplekset skrev vi om at Lier-Hansen hadde lånt bort Norsk Industris hytte på Dargesjø til en bekjent, tidligere styreleder i batteriselskapet Freyr, Torstein Dahle Sjøtveit. Sjøtveit overførte penger til Lier-Hansen privat i forbindelse med sine turer til Dargesjø.

I løpet av arbeidet med saken sendte Sjøtveit oss en videresendt tekstmelding og en skjermdump på SMS. Innholdet i tekstmeldingen så ut til å være at Sjøtveit informerte Lier-Hansen om at han var blitt kontaktet av Norsk Industris organisasjonsdirektør Carla A.M. Botten Verboven.

Ifølge meldingen tok Verboven kontakt med Sjøtveit etter at TV2 var først ute med saken om at Sjøtveit hadde vært på Dargesjø og betalt Lier-Hansen privat. Verboven ville ifølge meldingen vite hvilket kontonummer Sjøtveit hadde betalt til. Sjøtveits svar til Verboven, ifølge skjermdumpen vi fikk, var et bilde av en bankutskrift som viste en transaksjon på 41.000 kroner. Kontonummeret til mottakeren var synlig.

Vi fikk aldri noen forklaring fra Sjøtveit på hvorfor han sendte oss skjermdumpen, men nå, nesten en måned senere, ble kontonummeret nyttig. Det var den samme kontoen Sverre Skogen overførte til når han betalte for sjøfly.

7.5.2 Hvem eier kontoen?

De fire første sifrene i et kontonummer angir hvilken bank og avdeling kontonummeret tilhører. I dette tilfellet var kontoen hos Danske Bank. Du kan finne en oversikt over hvilke sifre som tilhører hvilken bank på nettsiden nestebank.no/betale/utenlandsbetaling/iban-nummer.

Ifølge Sjøtveit hadde han overført til Lier-Hansen privat, men vi trengte en bekreftelse på at kontonummeret faktisk tilhørte Lier-Hansen.

En kollega i E24 husket at det sto noe om å sjekke kontonummer i VGs metoderapport om Addictologi-avsløringen i 2018. Det som sto der, så vi, var at hvis du har et kontonummer og navn på eieren av kontoen, kan kundeservice i banken bekrefte opplysningene.

Her hadde vi i alle fall en sterk hypotese om hvem som eide kontoen. Vi ringte Danske Bank, leste opp kontonummeret og sa at eieren var Stein Lier-Hansen. Danske Bank bekreftet at det var korrekt.

Lier-Hansen hadde tatt i mot betaling på sin private konto for sjøflyturer som allerede var betalt av Norsk Industri. Lier-Hansen har ikke svart på spørsmål om hva han gjorde med pengene han mottok av Sverre Skogen.

7.5.3 Var det en rabattavtale?

Under arbeidet med saken fikk vi også tilgang på en faktura på 152.100 kroner, med referansen "Stein Lier-Hansen", som Norsk Industri betalte til Scandinavian Seaplanes for sjøflytransport til Sandvatn. Fakturaen gjaldt turer i 2022, men hadde forfallsdato i januar 2023. Vi publiserte et bilde av fakturaen.

Summen på fakturaen var identisk med sjøflyutgiftene Norsk Industri selv hadde oppgitt at de hadde i 2023. Vi visste samtidig at eventuelle sjøflyturer som faktisk fant sted i 2023, under jaktseasonen om høsten, ikke var betalt av Norsk Industri, fordi organisasjonen da hadde satt foten ned for Lier-Hansens jakt og fiske.

Vi visste dermed at Norsk Industri hadde betalt fakturaen på 152.100 kroner. Samtidig forklarte Skogen at han hadde fått beskjed av Lier-Hansen om å betale et lavere beløp enn 152.100 kroner, på grunn av rabatten på 30 prosent.

I fakturaen Scandinavian Seaplanes sendte til Norsk Industri var rabatten oppgitt til null kroner. Det var ingen spor av rabattavtalen Lier-Hansen skal ha fortalt om til Skogen. Hverken Scandinavian Seaplanes, Lier-Hansen eller Norsk Industri har svart på spørsmål om det faktisk fantes en rabattavtale.

7.6 Hvordan ble utgiftene godkjent?

Da E24 avslørte Dargesjå-saken i februar, kom administrerende direktør i NHO, Ole Erik Almlid, med svært kritiske kommentarer til Lier-Hansens pengebruk. Det samme gjorde ledelsen i Norsk Industri. Men de var lite villige til å dele hvem som var involvert i godkjenningen av bilagene fra Lier-Hansen. Hva hadde de visst? Og hvilken medvirkning og ansvar hadde organisasjonene for pengebruken?

Først spurte E24 styreleder Kyllingstad i Norsk Industri om noen hadde kommet med innvendinger til Lier-Hansens utgifter. Det avviste Kyllingstad. Han understreket at det var «et fåtall» som hadde mulighet til å se utleggene. Kyllingstad forklarte at pengebruken kan ha vært synlig i regnskapene, men at styret ikke er inne i alle detaljene.

Gjennom kilder fikk vi se en video fra et NHO-allmøte like etter at saken sprakk i E24. Der ga Almlid inntrykk av at Lier-Hansens pengebruk var lite kjent i NHO-systemet utenfor Norsk Industri, og heller ikke godt kjent i Norsk Industri. Ifølge Almlid handlet saken om «én person som har gjort noe veldig, veldig gærent».

Samtidig fortalte han at pengebruken hadde vært tatt opp med «med noen av lederne i Norsk Industri». Men hvem som tok det opp, hvorfor, og når fikk ikke E24 svar på.

Deretter fikk E24 opplyst fra kilder at også NHO var involvert i regnskapsføringen, og hadde en ansatt som kontrollerte de konkrete bilagene fra Lier-Hansen. Flere åpne kilder, som ulike bransjeforeningers årsrapporter, bekreftet at NHO lenge hadde hatt et regnskapskontor kalt Servicepartner, som tok oppdrag for bransjeforeningene, inkludert Norsk Industri. Regnskapstjenester ble outsourcet i 2019, men informasjonen E24 hadde, var at NHO sentralt hadde vært involvert i Lier-Hansens bilag lenger enn det.

Vi samlet informasjon fra kilder og konfronterte NHO og Norsk Industri med spørsmål om saken. Vi la også frem navnene på de vi trodde var med på å godkjenne og føre inn bilagene: Direktør for juridisk og organisasjon i Norsk Industri Carla A.M. Botten-Verboven, og NHOs økonomidirektør Arne Braathen Thyholdt. Han hadde inntil nylig vært regnskapscontroller for Norsk Industri.

Ved å vise organisasjonene at vi hadde oversikt og kjente til saken lyktes vi med å få svar: Begge bekreftet at NHO sentralt tidligere førte regnskap for Norsk Industri, og leide ut en regnskapscontroller som hadde kontrollert Lier-Hansens bilag. I tillegg fikk vi sitater fra de to direktørene, der de forklarte rollene og ansvaret sitt. Thyholdt fortalte at han flere ganger hadde stilt spørsmål til ledelsen i Norsk Industri om Lier-Hansens pengebruk, og fått beskjed om at den var innenfor direktørens fullmakter.

Botten-Verboven har i ettertid fått en ny direktørrolle, og er ikke lenger med i ledergruppen. Thyholdt valgte å si opp i NHO etter at han fikk andre oppgaver, skrev E24 i januar.

8. Etiske problemstillinger

8.1 Medietrykk

Som en offentlig person og tidligere leder av en stor organisasjon må Lier-Hansen regne med kritisk søkelys fra media. Det er likevel åpenbart at E24 og andre mediers

dekning av saken har vært en belastning for ham. Kritisk og undersøkende journalistikk rettet mot navngitte enkeltpersoner over tid er noe av det mer etisk krevende en redaksjon kan drive med. Vi har forsøkt å ta hensyn til at saken er belastende på flere måter:

- De delene av sakskomplekset vi har prioritert å undersøke og publisere journalistikk om, er det vi har vurdert at har størst offentlig interesse. Når vi har ettergått bestemte turer eller utgifter, har det vært fordi de har representert noe reelt nytt i komplekset. I dette ligger det at vi har lagt bort undersøkelser av saker som isolert sett kunne oppfylt nyhetskriteriene, men som i lys av allerede publisert informasjon ikke tilfører noe substansielt nytt.
- Med unntak av reaksjonssaker direkte etter den første publiseringen, har vi ikke laget saker der eksperter eller andre tredjeparter “mener” noe om faktum eller Lier-Hansens pengebruk som direktør. I den mest intensive fasen av dekingen sørget vi for å også intervjuer personer som tok Lier-Hansen i forsvar.
- Vi har hele veien søkt å få Lier-Hansens kommentarer og forklaring på ulike utgifter og turer. Etter intervjuet han gjorde med oss før den første saken, har han bare unntaksvis ønsket å kommentere opplysninger.

8.2 Hensyn til tredjeparter

E24s undersøkelser og artikler har også omfattet tredjeparter. Vi har forståelse for at det kan oppleves som belastende, men vil understreke at undersøkelsene våre ikke har dreid seg om å avdekke privat reisevirksomhet, men turer betalt av Norsk Industri. Deltakere på disse turene må regne med å få spørsmål, og profesjonelle deltakere må regne med å bli identifisert.

I et tilfelle har vi navngitt en person som selv mener hun var på en privat tur med venner til Dargesjø. Deltakeren, Else May-Botten, var på det tidspunktet stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet. Lier-Hansen hevder Botten var på Dargesjø som mål for hans påvirkningsarbeid som direktør for Norsk Industri, mens Botten hevder hun var invitert som en venn av Lier-Hansen og kona.

8.3 Identifisering av de andre siktede

I tillegg til Lier-Hansen er to av hans bekjente siktet i saken. Begge er siktet for grovt bedrageri i forbindelse med det Økokrim mener er fiktiv fakturering knyttet til Lier-Hansens representasjonsjakt. Totalt er det snakk om fakturaer for et millionbeløp.

E24 kjenner identiteten til begge, og har gjort egne undersøkelser av deres tilknytning til Lier-Hansen og Norsk Industri. De er foreløpig kun siktet, grunnlaget for siktelsen er ikke kjent, og de ønsker ikke å medvirke i dekingen av saken. Det har derfor ikke vært aktuelt å identifisere dem.

Vi har skrevet at de to siktede henholdsvis er en jaktkompis av Lier-Hansen bosatt i Midt-Norge, og en bekjent av Lier-Hansen som er næringsdrivende på Østlandet. At Lier-Hansen har personlige bindinger til de to siktede er etter vår mening vesentlig informasjon, som leserne trenger for å være oppdatert på utviklingen i saken.

9. Formidling

Vi har så langt valgt den tradisjonelle nyhetsartikkelen som format for publiseringene. Hovedgrunnen er at vi har ønsket å publisere løpende etter hvert som vi har fått nye opplysninger bekreftet. Nyhetsartikler krever ingen ekstra utviklingsressurser, og vi har dermed kunne publisere raskt når vi har hatt det nødvendige kildegrunnlaget.

Vi har hele veien brukt et nøkternt språk, for å sikre at dekingen vår er presis, og ikke går lenger enn dokumentasjonen og kildene gir oss deking for.

10. Motstand

10.1 Taushet

10.1.1 Norsk Industri og Stein Lier-Hansen

Norsk Industri og Stein Lier-Hansen har i all hovedsak nektet å gi flere opplysninger om saken etter vår første publisering i februar 2024. Stort sett alle henvendelser om samtidig imøtegåelse blir møtt med «ingen kommentar», og nesten ingen spørsmål blir besvart.

I etterkant av vår første publisering la Norsk Industri ut en pressemelding, der de skrev at de «ønsker å være åpen om de faktiske forholdene også fremover». Det har de på ingen måte vært.

Lier-Hansen har ikke ønsket å møte oss for et intervju etter at saken sprakk. Han har gjort to lange intervjuer i andre fora. Det ene var i humorpodkasten «Anlegg og Sjau» med reality-profilene Petter Pilgaard og Lothepus. Det andre var et intervju på SKUP-konferansen 2024, der han i stedet for kritiske spørsmål snakket om hvordan det er å stå i mediestormen. Det kom ingen ny, vesentlig informasjon i noen av intervjuene.

Kombinasjonen av at verken Norsk Industri eller Lier-Hansen vil bekrefte eller imøtegå opplysninger, og at våre egne opplysninger i stor grad kommer fra kilder som ikke ønsker eller tør å stå frem, har gjort det krevende å sikre et bredt nok og solid nok grunnlag for å publisere. At vi likevel har greid det gjentatte ganger, skyldes utelukkende at E24 har drevet målrettede undersøkelser over tid, for å knekke opp saken bit for bit.

10.1.2 Tilbydere av jakt og fiske

De fleste tilbyderne av jakt og fiske vi har kontaktet, fordi vi har opplysninger om at de har fakturert Norsk Industri for representasjonsopphold, ønsker ikke å dele informasjon om eventuelle kunder.

10.2 Villedende og usanne opplysninger

Vi har kun fått anledning til å sette oss ned med Lier-Hansen for et ordentlig intervju én gang. Det skjedde rett før vi publiserte første sak. I intervjuet kom Lier-Hansen med opplysninger vi senere avdekket at ikke var sanne. Han fortalte oss:

- At Norsk Industri aldri hadde fått fakturaer for jakt og fiske andre steder enn Dargesjø.
- At han aldri hadde vært på laksefiske betalt av Norsk Industri.
- At hytta han disponerte på Møsvatn var hans egen.

Ingenting av dette var sant. At Lier-Hansen på denne måten forsøkte å tilsløre omfanget og alvorlighetsgraden i saken, gjorde arbeidet vårt vanskeligere.

En person vi kontaktet tidlig i arbeidet fortalte at Lier-Hansen hadde vært hos ham og jaktet flere ganger, men avviste at Norsk Industri hadde noe med det å gjøre. Vi fant senere ut at mannen hadde fakturert Norsk Industri for store beløp i flere år for Lier-Hansens representasjonsjakt.

10.3 Press mot kilde

En kilde vi var i kontakt med tidlig i arbeidet, fortalte oss om fakturaer vedkommende hadde sendt Norsk Industri, og detaljer om opphold Lier-Hansen hadde hatt hos vedkommende. Vi avtalte med kilden at vedkommende skulle sende oss dokumentasjon. I mellomtiden kontaktet vi Lier-Hansen for samtidig imøtegåelse. Lier-Hansen ønsket ikke å kommentere opplysningene.

Da vi kontaktet kilden på nytt, fortalte kilden at hen - etter våre første samtaler - hadde fått en mystisk telefon:

- Personen som ringte hadde presentert seg som advokat. Det var uklart hvem den angivelige advokaten representerte, men henvendelsen dreide seg om Lier-Hansen.
- Advokaten sa videre at det var lurt å være forsiktig med hva slags informasjon man delte med pressen.

Kilden ønsket ikke lenger å dele dokumentasjon med oss. Vi hadde ingen mulighet til å ettergå kildens fortelling om telefonsamtalen. Vi fikk senere tilgang til opplysninger som bekreftet kildens fortelling om Lier-Hansens opphold på det aktuelle stedet, betalt av Norsk Industri.

11. Konsekvenser og etterspill

Da vi kontaktet Norsk Industri i forkant av den første avsløringen, var det ingenting som tydet på at organisasjonen hadde planer om å gå ut med informasjon om saken på eget initiativ.

Ifølge redegjørelsene de senere kom med, anså de saken som avsluttet og forsvarlig behandlet. De hadde fått en utvidet revisjon fra PWC, en juridisk vurdering fra advokatfirmaet BAHR, og hadde inngått en hemmelig sluttavtale med Lier-Hansen. Mindre enn en uke etter første publisering snudde Norsk Industri og hentet inn PWC for å undersøke saken igjen. Like etter havnet saken på Økokrims bord.

I skrivende stund er dette status:

- Lier-Hansen er siktet for grovt økonomisk utroskap mot Norsk Industri.
- En jaktkompis av Lier-Hansen er siktet for grovt bedrageri av et millionbeløp fra Norsk Industri, knyttet til fiktiv fakturering i forbindelse med Lier-Hansens angivelige representasjonsjakt.
- En annen bekjent av Lier-Hansen er siktet for grovt bedrageri av et betydelig beløp fra Norsk Industri. Også denne siktelsen handler om fiktiv fakturering knyttet til Lier-Hansens angivelige representasjonsjakt.
- Etter vi publiserte første sak gikk både NHO og Norsk Industri ut og ga tydelig beskjed om at denne typen representasjonsvirksomhet ikke er ok. Ifølge Norsk Industris styreleder har de endret fullmakter og rutiner for regnskapsføringen, for å sikre at «alle kostnader i organisasjonen er forsvarlige og relevante for vårt arbeid».
- Norsk Industri har skiftet ut ledergruppen, og ansatt en person i en nyopprettet stilling som økonomidirektør. Personen som tidligere hadde oppgaven med å godkjenne administrerende direktørs utlegg, har ikke lenger denne oppgaven.

12 Vedlegg

Lenke til samleside med de publiserte artiklene i sakskomplekset:

<https://e24.no/hendelse/02da6ac5-12e1-482e-bd29-6f059783a404/norsk-industri-s-jaktavtale>

Dato	Sak
08.02.2024	Norsk Industri brukte millioner på jakt og sjøfly
09.02.2024	NHOs toppsjef: Fikk bekymringsmelding om jakturer
09.02.2024	NHO-sjefen: – Uakseptabel bruk av medlemmenes penger
09.02.2024	Strammet inn retningslinjer etter millioner på jakt og sjøfly
09.02.2024	Norsk Industri: Har brukt 18,2 millioner kroner på relasjonsbygging
12.02.2024	Stein Lier-Hansen tok med stortingspolitiker på jakt
12.02.2024	Jaktutgiftene ble godkjent uten innvendinger
13.02.2024	Batteritopp lånte Norsk Industri-hytte og dro på jaktur med familien
13.02.2024	Jaktet på Norsk Industris regning: – Kan ikke forstå at dette er noen sak
14.02.2024	– Norsk Industri setter bukken til å passe havresekken
15.02.2024	Tidligere Norsk Industri-sjef hyrer toppadvokater
16.02.2024	Stein Lier-Hansens advokat ber Økokrim vurdere etterforskning
16.02.2024	PWC om oppdraget fra Norsk Industri: – Vi har dialog med Finanstilsynet
19.02.2024	Norsk Industri stiller egne undersøkelser i bero etter møte med Økokrim
19.02.2024	Finanstilsynet åpner tilsyn mot PWC etter oppdrag fra Norsk Industri
19.02.2024	Norsk Industri var fast leietaker i ettertraktet lakseelv
20.02.2024	Knut Sunde: Ble kjent med jaktutgifter da E24 stilte spørsmål
22.02.2024	NHO-sjefen om jaktsaken: «Jeg vet at det har vært tatt opp med noen av lederne i Norsk Industri»
22.02.2024	Ny hytteavsløring: Norsk Industri betalte 900.000 kroner for Lier-Hansens «drømmested»
06.03.2024	Stein Lier-Hansen fikk sjøfly-penger rett på egen konto
06.03.2024	NHO kontrollerte Lier-Hansens utgifter mens han var på jakt

08.03.2024	Stein Lier-Hansen bryter tausheten i podcast med Lothepus og Petter Pilgaard
11.03.2024	Norsk Industri halverte etterlønnen til Lier-Hansen
15.03.2024	Økokrim åpner etterforskning mot Stein Lier-Hansen
28.04.2024	Norsk Industri kjøpte monster-pickup til Lier-Hansen for 1,9 mill
27.05.2024	Norsk Industri fikk regningen for romjulsjakt i Sverige
06.09.2024	Stein Lier-Hansens jaktkompis siktet for grovt bedrageri
13.09.2024	Ansetter økonomidirektør etter Lier-Hansen-saken
18.09.2024	Enda en bekjent av Lier-Hansen siktet for grovt bedrageri
19.09.2024	Norsk Industri la bort undersøkelsene – nå er tre personer siktet
30.12.2024	Direktør-endringer i NHO etter turbulent år
06.01.2025	Hadde lov til å skyte én elg – Norsk Industri fikk faktura for tre